

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 1P/53/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3620201535
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Radoslav Smatana, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2020:3620201535.2

Uznesenie

Okresný súd Partizánske vo veci starostlivosti súdu o malol. deti V.: L., nar. XX.XX.XXXX a P., nar. XX.XX.XXXX, deti rodičov P. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., V. H.A.á XXXX/XX a V. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., V. XXXX/XX a mal. F. V., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov P. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. a V. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. V. XXXX/XX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Partizánske, o nariadenie ústavnej starostlivosti, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

Súd dočasne zveruje maloleté maloleté deti V.: L., nar. XX.XX.XXXX, P., nar. XX.XX.XXXX a F., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Centra pre deti a rodiny, Kalinčiakova 4295, Topoľčany, na čas do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 1P/53/2020.

Súd ukladá povinnosť každému, kto má maloleté deti u seba, za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dočasne odovzdať maloleté deti do starostlivosti Centra pre deti a rodiny, Kalinčiakova 4295, Topoľčany.

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné jeho vyhotovením.

odôvodnenie:

(1) Dňa 26.11.2020 podal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, odbor sociálnych vecí a rodiny návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi, ktorú bude vykonávať Centrum pre deti a rodinu Topoľčany, Kalinčiakova 4295, Topoľčany. Zároveň navrhuje, aby súd zaviazal rodičov mal. detí prispievať na ich výživu s prihliadnutím na vek a potreby mal. detí, ako i zárobkové možnosti a schopnosti rodičov. Zároveň sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým budú maloleté deti do rozhodnutia vo veci samej dočasne zverené do starostlivosti Centra pre deti a rodiny, Kalinčiakova 4295, Topoľčany.

(2) V návrhu uviedol, že maloleté deti L. a P. pochádzajú zo vzťahu matky a P. J.. Rozsudkom OS Partizánske č.k. 3P/18/2008-29 zo dňa 12.02.2008 bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej bol mal. P. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný povinnosťou prispievať na jeho výživu sumou 33,19 € mesačne. Rozsudkom OS Topoľčany č.k. 9P 500/2006-11 zo dňa 14.12.2006 bola schválená rodičovská dohoda, ktorou bola mal. L. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný povinnosťou prispievať na jej výživu sumou 33,19 € mesačne. Rozsudkom OS Partizánske č.k. 2P/63/2017-67 zo dňa 15.11.2017 bola vyživovacia povinnosť otca voči mal. P. a mal. L. zvýšená na sumu 60 € mesačne na každé dieťa. Mal. F. pochádza zo vzťahu matky a P. L.. Rozsudkom OS Partizánske č.k. 6P/206/2009-24 zo dňa 18.12.2009 bola schválená rodičovská dohoda, ktorou bol mal. F. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný povinnosťou prispievať na jeho výživu

sumou 35 € mesačne. V rodine mal. detí sú vykonávané opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately od roku 2013. Matka žila v tom čase so svojimi tromi mal. deťmi v 3-izbovom byte jej rodičov. V rámci vykonávaných opatrení SPODaSK bola rodina zapojená i do programu Priority 2014 a Priority 2016, realizovaného akreditovaným subjektom Orchidea n.o. Prievidza. V marci 2017 bola identifikovaná potreba zintenzívnenia práce s rodinou. Následne bol podaný návrh na príslušný súd vo veci uloženia výchovného opatrenia. Uznesením OS Partizánske č.k. 6P/36/2017 zo dňa 29.05.2017 bolo mal. deťom a ich matke uložené výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na ÚPSVaR Partizánske v trvaní 6 mesiacov, s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia, v rozsahu najmenej 1 hodiny týždenne, podľa pokynov odborného tímu vytvoreného na realizáciu výchovných opatrení. Uznesením OS Partizánske č.k. 1P/3/2018 zo dňa 5.3.2018 bolo mal. deťom a ich matke uložené nové výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na ÚPSVaR Partizánske v trvaní 6 mesiacov, s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia, v rozsahu najmenej 1 hodiny týždenne, podľa pokynov odborného tímu vytvoreného na realizáciu výchovných opatrení. V mesiaci marec 2018 bolo pri realizácii terénnej sociálnej práce na adrese trvalého bydliska matky zistené prudké zhoršenie bytových podmienok v oblasti hygieny. U detí sa dokonca vyskytla pedikulóza. Situácia v rodine bola natoľko vážna, že matke bola ponúknutá možnosť poskytovania sociálnej služby v Krízovom stredisku Orchidea v Bošanoch za účelom pravidelného napĺňania základných potrieb maloletým deťom a zlepšeniu životnej úrovne rodiny, ktorú po opakovaných intervenciách nakoniec prijala a dňa 05.04.2018 nastúpila spoločne s maloletými deťmi na dobrovoľný pobyt do Centra pre deti a rodiny Orchidea Bošany. Uznesením OS Partizánske č.k. 2P/72/2018-25 zo dňa 24.10.2018 bolo nariadené výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou mal. Detí. Dňa 3.5.2019 sa matka spolu s mal. deťmi a svojim aktuálnym partnerom D. E. presťahovala do prenajatého bytu na sídlisku B. v X.. Byt je zariadený zánovným nábytkom, udržiavaný na primeranej hygienickej úrovni. Z dôvodu zintenzívnenia výkonu opatrení SPODaSK v rodine bolo pre matku a jej mal. deti vypracované odporúčanie na vykonávanie opatrenia ambulantnou a terénnou v Centre pre deti a rodiny Topoľčany, pričom bolo navrhnuté vykonanie odbornej metódy na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností v zmysle § 11 ods. 3 písm. b/ bod 4 zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane v znení neskorších predpisov. Po opakovanom zhoršení situácie bol v septembri 2019 podaný návrh na nariadenie nového výchovného opatrenia. Uznesením OS Partizánske č.k. 2P/74/2019-29 zo dňa 6.11.2019 boli deti dočasne odňaté zo starostlivosti rodičov a bolo nad nimi nariadené výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci a to pobyt v zariadení Centra pre deti a rodiny Topoľčany na dobu 4 mesiace. Mal. deti boli do CDR Topoľčany odovzdané dňa 18.11.2019. Matka mal. detí od začiatku deklarovala svoj záujem o riadnu spoluprácu s CDR, pokyny pracovníkov zariadenia sa snažila i dodržiavať. V záujme predísť odcudzeniu medzi matkou a deťmi a tomu, aby si matka zvykla na život bez mal. detí, boli deťom umožnené pravidelné víkendové pobyty v domácnosti matky. Prvé pobyty u matky prebehli bez problémov, deti sa k matke tešili. Stretávali sa i so svojimi otcami, ktorí boli taktiež prizvaní k spolupráci. Medzi partnerom matky a mal. deťmi, predovšetkým mal. P. a mal. F. sa postupne čoraz viac zhoršovali vzťahy a opakovane došlo k fyzickému napadnutiu mal. detí. Na základe uvedeného bolo pozastavené uvoľňovanie detí do domácnosti matky. Mal. deti odmietali návrat k matke. Uznesením OS Partizánske č.k. 2P/9/2020 zo dňa 27.5.2020 bolo nariadené ďalšie výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci mal. deťom, a to pobyt v zariadení Centra pre deti a rodiny Topoľčany, Kalinčiakova 4295, Topoľčany, na dobu 6 mesiacov. Matka bola v čase nariadenia posledného výchovného opatrenia nezamestnaná. Žila v spoločnej domácnosti s priateľom D. E. ml. Po nariadení výchovného opatrenia matka prezentovala svoju snahu situáciu riešiť. S partnerom dokonca plánovali uzavrieť manželstvo. Pán E. matku podporoval, inicioval i stretnutia s mal. deťmi v priestoroch CDR Topoľčany, keďže deti odmietali príchod do domácnosti matky a jej partnera. Všetky zámery však zostali len v rovine verbálnych sľubov. Matka bola málo iniciatívna pri hľadaní zamestnania. Napriek tomu, že pri stanovení úloh v rámci nariadeného výchovného opatrenia signalizovala svoje psychické problémy a bola jej sprostredkovaná psychologická pomoc v ambulancii PhDr. Pastorekovej v Partizánskom, na konzultáciu sa dostavila iba jedenkrát, ďalej nespolupracovala. Dni trávila posedávaním s rodinou svojho partnera. Dňa 3.8.2020 sa matka napokon predsa zamestnala v spoločnosti LUTO Automotive s.r.o. Košice, miesto výkonu práce vo firme FOXON Nitra. Býva v ubytovni spolu s novým priateľom p. A., ktorého však podľa vlastného vyjadrenia pozná už dlho, presnejšie od doby, keď pracovala v podniku pre mužov. Mal. L. navštevuje 6.ročník Spojenej školy internátnej v Topoľčanoch. Je priateľská, nekonfliktná, tichá. Ku školským povinnostiam pristupuje zodpovedne, učí sa rada. Je manuálne zručná, tvorivá. Celkový stav vedomostí a zručností je veľmi dobrý. Podľa hodnotenia pracovníkov CDR Topoľčany má osvojené sebaobslužné návyky, je samostatná, rada pomáha pri prácach v kuchyni. Je šikovná, samostatná ale i ľahko ovplyvniteľná. Mal. P. navštevuje 5.ročník Spojenej školy internátnej v

Topoľčanoch. Je nekonfliktný, medzi deťmi obľúbený. Jeho rečový prejav je ovplyvnený dysláliou, slovná zásoba chudobnejšia. Číta plynulo, orientuje sa v číselnom rade do 100, rád kreslí, modeluje. Pracuje samostatne, manuálne je zručný. Rád sa hrá loptové i spoločenské hry. Má osvojené sebaobslužné návyky, je samostatný, zaujíma sa o domáce práce. Mal. F. navštevuje 5.ročník Základnej školy sv. Don Bosca v Topoľčanoch. Dosahuje dobré vyučovacie výsledky. V kolektíve je obľúbený, rešpektuje autoritu učiteľov v škole i vychovávateľov. Spolupráca s ním je na dobrej úrovni, učí sa samostatne, snaží sa o dosiahnutie dobrých výsledkov. Je zručný, rád pomáha pri prácach v kuchyni. Všetky tri mal. deti majú medzi sebou i k svojim rodičom pekný vzťah. Otec mal. L. a P., p. P. J., naďalej žije so svojou partnerkou a ich tromi spoločnými mal. deťmi v 1-izbovom byte. S mal. L. a P. sa stretáva, chodia k nemu počas víkendov. Otec mal. F., p. P. L. býva spolu s priateľkou v obytnom prívесе na prenajatom pozemku. Pán J. i pán L. prezentujú svoj záujem o svoje mal. deti, obaja však uznávajú, že nemajú pre deti vytvorené vhodné podmienky. Pán J. verbalizuje, že nemá dostatok priestoru, okrem toho má jeho partnerka zhoršený zdravotný stav, opakovane bola operovaná a starostlivosť o ďalšie deti by bola nad ich možnosti. Pán L. signalizuje, že napriek jeho snahám sa mu nepodarilo zabezpečiť primerané bývanie, aktuálne dokonca hrozí, že mu majiteľ pozemku vypovie nájomnú zmluvu, čo znamená, že stratí i bývanie v obytnom prívесе. Matka mal. detí síce aktuálne má pravidelný príjem, napriek tomu však nepodnikla žiadne ráznejšie kroky na získanie vhodného bývania. Riešenie tejto otázky odkladá, javí sa, že si na život bez detí napriek intervenciám pracovníkov CDR i oddelenia SPODaSK zvykla a súčasná situácia jej vyhovuje. Svoje osobné potreby, najmä potrebu získania a udržania partnera, opäť nadradila nad záujmy mal. detí a prípravu na prevzatie osobnej starostlivosti o ne zanedbala.

(3) Tunajší súd uznesením zo dňa 26.11.2020, č. k. 1P/53/2020-8 ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom, odbor sociálnych vecí a rodiny za opatrovníka pre malol. detí na zastupovanie maloletých detí v konaní vedenom na Okresnom súde Partizánske pod sp. zn. 1P/53/2020.

(4) Súd z pripojených spisov zistil chronológiu úpravy rodičovských práv a povinností k deťom a dôvody ukladania výchovných opatrení.

(5) Podľa § 360 ods. 1, ods. 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len "CMP"), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

(6) Podľa § 367 ods. 1, ods. 2 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

(7) Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

(8) Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

(9) Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

(10) Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

(11) Podľa § 329 ods. 1 až ods. 3 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

(12) Podľa § 331 ods. 1 prvej vety CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené.

(13) Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

(14) Neodkladné opatrenie súd nariadi vtedy, ak má preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je umožnené urýchlené a pružné riešenie takých situácií, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých detí pôjde v zásade o zásah do takého stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. Dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť zrejmá z jeho samotného obsahu resp. aj z písomných dôkazov k nemu pripojených. V konaní starostlivosti o maloleté deti súdy prihládajú predovšetkým na záujem maloletých detí, rovnako pri rozhodovaní sledujú v prvom rade záujem detí.

(15) Vzhľadom na doteraz zistené skutočnosti, s prihliadnutím na záujem maloletých detí má súd za to, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia dôvodne.

(16) Matka maloletých detí nemá v súčasnej dobe vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie osobnej starostlivosti o maloleté deti. Matka sa síce rozišla s priateľom, s ktorým maloleté deti nevychádzali a zamestnala sa, ale nemá pre ne vytvorené vhodné bytové podmienky. Nevhodnosť bytových podmienok však nie je rozhodujúcou skutočnosťou, prečo je nutné konať vo veci náhradnej starostlivosti a rozhodnúť aj formou neodkladného opatrenia. Podstatné je to, že matka neprejavuje skutočný záujem o prevzatie osobnej starostlivosti a výchovu detí. Bez vykonania dokazovania nemožno ukončiť model starostlivosti v podstate ústavnej, hoci doposiaľ formálne nešlo o náhradnú starostlivosť v zmysle foriem náhradnej starostlivosti podľa Zákona o rodine, ale výchovné opatrenie. Nemožno ani zistiť bez dokazovania skutočný záujem detí, a tým aj ich reakciu na prosté ukončenie výchovného opatrenia a návrat k matke, ktorá ako vyplýva zo správy, zrejme nie je pripravená na opätovné prevzatie roly rodiča, ktorý sa osobe o deti stará. To je dôvod, prečo je potrebné upraviť otázku výchovného prostredia neodkladne, nemeniť prostredie, v ktorom sa deti nachádzajú a to až do rozhodnutia vo veci samej, na základe vykonaného dokazovania a zistenia všetkých rozhodných skutočností.

Otcovia maloletých detí taktiež nemajú vytvorené podmienky na starostlivosť o maloleté deti. Otec mal. L. a P. žije so svojou partnerkou a ich tromi spoločnými mal. deťmi a aj keď má s maloletými dobrý vzťah, nemá dostatok priestoru na starostlivosť o ďalšie deti. Otec mal. F. býva spolu s priateľkou v obytnom prívесе na prenajatom pozemku a aktuálne mu hrozí, že aj o toto bývanie príde. Výchovné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Partizánske č.k. 2P/9/2020-90 zo dňa 27.05.2020 trvá len do 27.11.2020 a maloleté deti by mali byť odovzdané späť do starostlivosti matky. To však v súčasnej situácii nie je v záujme maloletých detí, a preto je potrebné v ich záujme do rozhodnutia vo veci samej ich ponechať v Centre pre deti a rodiny Topoľčany, ktoré zabezpečí riadnu starostlivosť a výchovu maloletých detí.

(17) Zároveň súd uložil povinnosť každému, kto má maloletých u seba, aby odovzdal za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately maloletých do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Topoľčany.

(18) Toto uznesenie je v zmysle § 367 ods. 3 CMP vykonateľné jeho vyhotovením.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15-tich dní od doručenia uznesenia na tunajšom súde. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 125 ods. 1 až 3 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. (§ 125 ods. 1 až 3 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.